

THE LITHUANIAN DAILY LAISVĖ

Published by Lithuanian Co-operative Publishing Society, Inc.

Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 3878.

Yearly subscription rates in U. S. \$6.00; foreign countries — \$8.00

Entered as second class matter March 11, 1914, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under act of March 3, 1879.

Kaina Suvienijose Valstijose ir Kanadoj—metams \$6.00; pusei metų \$3.00; trims mėnesiams—\$1.50. Kitose šalyse: metams \$8.00; pusei — \$4.00; Brooklyne per paštą siunčiant metams \$8.00; pusei metų—\$4.00.

PRIĖS HORTHY IR "SOCIALISTUS"

Retkarčiais tik, per šiuos visus metus, ateidavo viena kita žinėlė apie darbininkų streikus Vengrijoje. Šiaip jau visos žinios iš ten buvo žinios apie Golgofos kelia šalies proletariato. Dabar, kaip išrodo, Vengrijos proletariate pradeda atsivertimas gana plačiam mastabe. Jau prasideda masinės demonstracijos. Budapešte, ties paminklu poeto revoliucionieriaus Pateffi (jisai dalyvavo vengrų sukilime 1848 metuose už nepriklausomybę) buvo susirinkusios minios proletariato ir biednuomenės, tokios minios, kokių Budapeštas jau senai nebuvo matęs. Buvo girdėties balsai: "Tegyvuojia Sovietinė Vengrija!" "Tegyvuojia Bela Kun!" Raitoji policija turėjo daug darbo, kolai išvaikė demonstrantus.

"Uz Ost", "Pester Lloyd" ir kiti buržujų spaudos organai nerščia iš pasiutimo: jau, girdi, manėme, kad bolševizmo hydra be galvos, bet jai priaugo dar kelios naujos galvos.

Metalistų profesinės sąjungos suvažiavime pasirodė aštrios revoliucinės dvasios. Dėjo pastangų valdžia, dar didesnių pastangų dėjo unijų socialdemokratų, kad tik į suvažiavimą neprasiskverbtų joks revoliucinis delegatas. O išėjo visai atbulai. Suvažiavime viešpatavo kairioji dvasia. Suvažiavimas griežčiausia nusistatė prieš menševikiškus politikierius. Suvažiavimas išreiškė nepasitikėjimą parlamento socialdemokratų atstovais.

Jau du metai suėjo, kaip baltagvardiškam seime "darbuojasi" krūvelė socialdemokratų atstovų. Jie nuėjo seiman neva ginti darbininkų teisių. Per šiuos du metus jie tik parodė, kad moka genialiai save kompromituoti.

Sykiu su augimu komunistinės organizacijos, kuriai, žinoma, prisieina darbuoties slaptai, pačioj socialdemokratų organizacijoj prasideda frupėjimas. Mat, per šiuos visus metus daugelis darbininkų dėjosi prie socialdemokrat. ne todėl, kad jai pritarė dūšia ir kūnu, bet todėl, kad kitur nebuvo kur dėtis, norint dirbti viešai. Tie elementai ir daugelis jau suagituotų eilinių narių pradeda kelti maištą prieš vadus pačios partijos viduj. Sekantis suvažiavimas socialdemokratų partijos būsiąs nepaprastai audringas ir galys net pasibaigti skilimu.

APŽVALGA

BE MELO NĖ ŽINGSNIO.

Draugui Trockiui išvaizavus į Kaukazą gydytis, "Naujienos", kaip ir visi buržuaziniai laikraščiai, leido hjauriausias paskalas apie jį. Sakė, kad jis yra išmestas iš Sovietų valdžios ir dabar organizuoja kontr-revoliuciją. Betgi d. Trockis pasveiko, sugrįžo Maskvon ir net aktyviai vadovauja Raudonajai Armijai. Dabar "N." (bal. 29) vėl skelbia naują melą apie jį. Girdi, Trockis prižadėjo Stalinui ir Zinovjevui, kad jis nesipriešins vyriausybei, "jeigu ji vėl duosiant jam karo komisaro vietą." Rą nors Grigaitis turi sugalvot prieš Rusijos revoliucijos vadus. Vienas burbulas plyšo, pučia kita. Nė žingsnelio be melo.

ARGI MES NETEISYBĖ SAKĖME?

Mes tuojaus pareiškėme, kad ekspertų planas del karo skolų yra planas pasaulio imperializmo pavergimui Vokietijos. Mes sakėme, kad šitą planą Vokietijos darbininkija turi atmesti. Mūsų broliai socialistai vadino mus bepročiais. Dabar "N." (bal. 29) sako, "kad ekspertų planas ga-

ly gale vistiek bus priimtas, —ne delto, kad jisai būtų geras, bet delto, kad už jo priėmimą stoja tarptautinis kapitalas." Gį už šito plano priėmimą stoja viso pasaulio socialistai, taip pat ir "Naujienos". Vadinasi, socialistai eina išvien su tarptautiniu kapitalu. O kada mes tatau sakydavome, tai "N." kačių koncertą keldavo prieš mus. Dabar gi ir jos pačios prie to prisipažįsta.

"DRAUGO" REIKALAVIMAS.

"Parodykite, jūs, bedievuokai, kada ir kur mes apie jus esame netiesą pasakę", šaukia klerikalų "Draugas", bal. 30 d.

Gi keliomis eilutėmis augščiau jisai gieda: "Paskutiniu laiku 'Sandara' ir 'Laisvė' raitosi patekusios į savo šmeižtų spąstus."

Tai ištikrųjų reikia kuni-giškų akių netiesą sakyti ir tuo pačiu išsižiojimu reikalaut prirodymo, kada ir kur buvo netiesą pasakyta.

"Laisvė" kun. Petkus patraukė teisman ne už šmeižtus, bet už teisybę. "Laisvė" teisingai aprašė Petkus-ginčius su parapijonais. Du faktai tatau patvirtino: vie-

nas, kad Petkų parapijonai išvijo iš savo tarpo, antras —kad Petkus neužginčio per laikraščius tai, kas buvo apie jį pasakyta "Laisvė".

Mes norime, kad "Draugas" atsakytu į sekamus du klausimus:

Už ką parapijonai išdukino Petkų iš Brooklyno? Kodėl Petkus neužginčio per spaudą tai, kas buvo "Laisvė" parašyta apie jo santikius su parapijonais?

KOMUNISTINĖ DISCIPLINA.

ADP Centralio Komiteto pasielgimas su viena Rusų Sekcijos kuopa aiškiai parodo, kad mūsų partija nėra kokie ten palaidi barščiai. Jinai yra komunistinė partija ir kiekvienas jos narys turi pasiduot komunistinei disciplinai.

Dalykas štai kame: Ta kuopa priėmė rezoliuciją, kurioj reikalaujama, kad Rusų Sekcija būtų perorganizuota ir kad joj būtų pa-

likta tikta "grynieji" rusai. Girdi, tikriems rusams daug lengviau prieiti prie rusiškų masių Amerikoje. Kiekvienam aišku, kad šita rezoliucija yra taikoma prieš rusiškus žydus, kurių nemažai yra Rusų Sekcijoj.

Rusų Sekcijos konvencija griežtai pasmerkė šią rezoliuciją, kaipo anti-semitinę tendenciją. Partijos CK pareikalavo, kad kuopa savo rezoliuciją atvirai ir aiškiai atšauktų. Kuopos didžiama norėjo visai išsisukinėti. Bet jai klausimas buvo pastatytas griežtai: už ar prieš atšaukimą. 35 nariai balsavo prieš ir tuomi atsidūrė už partijos sienų. Dabar jie leidžia ilgiausius atsisaukimus ir nori užuojautos partijos narių.

Veltui, broliai, laiką ir energiją eikvojate. Tokios tendencijos ir tokios dvasios, kokią jūs parodote savo rezoliucijoj, negali toleruot komunistinė partija. ADP nariai tatau supranta ir nepritars jūsų pomirtinėms giesmėms.

Amerikos Darbininkų Partija LIETUVIŲ SEKCIJA.

Partijos Pastogėj

Wilmerding, Pa., nuo senai formavosi darbiečių kuopelė, kuri pagaliau jau pradėjo veikti. Draugas F. Wilkas prisuntė mokesčius ir sako, kad su šiuomi Wilmerdinge lietuviai darbininkai įkūrė pasaulio revoliucinės armijos skyrių, lietuvių kuopa.

Dabar, draugai, dėkit didžiausių pastangų įtraukimui jon visų lietuvių darbininkų. Pittsburgas su savo apielininkiais miesteliais neužlgo bus vienu iš pirmutinių revoliuciniam judėjime.

Kuomet perbėgi laikraščių korespondencijas ir pastebi, kad Pittsburghe, kame darbininkai labiausiai yra išnaudojami, tautininkai su socialistiniais pasitarlokais turi tam tikrą dalį lietuvių darbininkų savo globoj, tuojau stojasi klausimas: kodėl taip? Chicagoj, Brooklyne, ir kituose miestuose jie susmukę. Pittsburghe kelia galva. Tai nenormališka. Šio nenormališko niekas nepanaikins kai tik mūsų draugai. Todėl jie privalo organizuoti ir kitus organizuoti į savo klasės organizacijas.

Apvalykim Pittsburgą nuo buržuazinių šiukšlių! Ten darbininkai didžiai išnaudojami per fabriky kapitalistus, tad neduokim, kad dar "mūsiškiai" įvairios rūšies apsimetėliai jų syvus čiulpty. Kuomet visa ta apielinė bus stipriai organizuota į darbininkiškas organizacijas, sandariečiai su menševikais sudils kai pavasario sniegas.

Vienas draugas rašo iš Zeiglerio, kad ten tūli draugai prieštarauja rėmimui savo svetainės, kurių progresyvis elementas išgyjo. Tai negera taktika. Ten svetainė buvo reikalinga, darbininkai jos norėjo ir todėl mes, kaipo dalis darbininkų klasės, visi privalom tai remti. Ne todėl, kad biznj padaryti mes statome svetaines, bet dėl neturėjimo kame laikyti susirinkimų, ruošti įvairių pramogų.

Naujos Anglijos kolonijų draugai tai gerai žino. Todėl ten prieš steigimą svetainių nėra priešingų. Cicero, Roselando, ir kt. kolonijų draugai taipgi

tam pritaria ir del to darbuojasi.

Tad ir jūs, draugai iš Zeiglerio, privalot apie tai gerai pagalvoti. Po to neprieštaraukite.

Omaha, Sioux City, Kewanee, ir kt. kolonijos į vakarus nuo Chicagos buvo merdėje tamsybės rūkuose. Pervaziavo per jas Lietuvių Sekcijos Centro Biuro pasiųstas kalbėtojas d. Buknys. Sioux City ir Kewanee įsikūrė ALDLD. kuopos. Omahaj formuojasi. Vadinasi, atbunda middlewest valstijų lietuvių darbininkai. Kitas maršrutas jau bus pasekmėngesnis. Vėliau bus galima ir darbiečių kuopos įkurti.

Kaip yra su Baltimore? Negalime tylėti ramiai, kol tokioj kolonijoj kai Baltimore neturėsime savo kuopos!

Chicago darbiečių penkta kuopa aukoj "Laisvės" kovos prieš klerikalus vedimui \$40: \$15 iš izdo, o \$25 sumetė trečdalis susirinkusių narių. Draugė Deikienė, kuri yra kuopos įgaliota rinkti aukas, taipgi jau turi nemažai. Ar tik draugė Deikienė nebus viena iš visų darbiečių, kuri visuomet surenka daugiausiai aukų? 5-ji kuopa pasididžiuoti gali tokia nare.

Lietuvos buržuazija pradėjo daryti didžiausias provokacijas prieš mūsų draugus. Negeriaū mums velina ir Amerikos lietuvių menševikija su sandariečija. Del to, draugai, mūsų eiles privalo visuomet būt suglaustos. Asmeniškam iš mūs tarpo šalin reikia vyti. Kuopos susirinkimai turi būti paaukoti tik partijos ir aplamai darbininkų klasės reikalų svarstymui.

Lavinimasis apmirštas. Brooklyniečiai atgaivino savo mokyklą. Chicagoje jinai per ištiesą žiemą egzistavo (kai kad silpnokai). Kituose miestuose yra labai reikalinga laimimosi klasė, bet kol kas daugai nepradeda. Šis darba yra svarbesnis, negu kai kas sau įsivaizduoja! Todėl reikalinga nevilkinant jis padėti.

"Komunistų Manifestas", "Mokslinis Socializmas", "Įžangai į Politinę Ekonomiją",

"Markso Teorijos Sistema", "Valstybė ir Revoliucija", "Iš Komunistų Programos", šios ir kitos knygos yra pirmutiniai rankvedžiais naudojimui savitarpinėse mokyklose.

Be knygų randasi kasdien praktiškų klausimų, kurie reikalauja teisingo atsakymo. Jie reikia studijuoti.

R. M.

LIETUVOS KAREIVIAI BUDĖLISKAI KAMUOJAMI

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)

Karininkai reikalauja, kad kareiviai griežtai pildytų jų įsakymus, nesipriešintų, nes jie yra viršininkai, o mes, kareiviai, pavaldiniai. Jie sako, kad ir ugnis degtu, o viršininkas lieptų šokti į ugnį, tai tu, pasakęs "klausau", turi šokti be jokių cemonijų.

Rikiuotės pamokos baigiamis 6:30 val. vak. per pietus neva turime 2 val. liuso laiką. Bet jau tokia liuosybė: jei nesirikuojam tas dvi valandas, tai taip visokių darbų išranda. Po vakarienės iki patikrinimo taip pat turi būti 2 val. liuso laiko. Mes to liuso laiko visai nematom, ir abėnai jokio poilsio beveik nėra, tiktai kol valgai arba miegi. Ir tai ne visuomet gauni ramiai paval-

Leonas Venta.

NEIKAINUOTA MEILĖ

(Tąsa.)

XIII.

Adomui Amerikoje nekaip sekasi. Darba, tiesa, gavo toj pačioj liejykloj. Bet kokia didelė tomaina! Pečiai tie patys, geležis taip pat tebeverda, kaip ir pirmiau, tos pačios dulkės ir žemės. Bet Adomas nebe tas pats. Nė pusės tiek spėkų jis nebeturai. Rankos dreba, kojos linksta, galva sukasi... Adomas pameta liejyklos darbą ir nueina dirbt mašinšapėn. Bet čia nė pusės tiek neuždirba. Vienok jis nepasiduoda nusiminimui, viltis šviesios ir laimingos ateities žėrėte tebežėrėja. "Susikalsiu keletą simtų dolerių ir parvažiavęs Lietuvon atstosiu ant abiejų kojų." Iš Adomo galvos nė valandėlei neišėdavo šita mintis.

Bet labai tankiai ir augščiausi žmogaus idealai sutirpsta ir išnyksta kasdieninio gyvenimo dauboj. Ne visuomet, tiesa, bet tankiai.

Baigiasi jau metai, kaip Adomas antru kartą Amerikoje. Doleriai ne taip smarkiai auga, kaip jis tikėjosi. Tačiau dar tiktai pusė bėdos. Adomas pripratęs prie darbo, kantrybės jam netrūksta. Tai kas, kad neišdega taip, kaip jis trokšta, vienok Adomas nebėgs nuo užsibrėžto taško, kaip žvirblis nuo baidyklės.

Kas daugiausia Adomui neuoduoda ramybės, tai nuolatos begestanti sveikata. Ir čia jis nepasiduoda be kovos. Ne vieną daktarą jau aplankė. Kiekvienas jų užtikrino jam sveikatą. Bet nesijausdamas geriau, metė vieną, ėjo prie kito. Bet juotoliau, tuo blogyn ėjo Adomo sveikata.

Galop jis nebėtikti daktarų pasakoms apie greitą pasveikimą ir pareikalauja nuo jų teisybės, visos teisybės, neatsižvelgiant į pasekmes. "Ko norėjai, to ir gavai", prižadis sako. Taip ir su Adomu. Vienas daktaras atvirai pripažįsta, kad mieste jam gyvent pavojinga. "Reikėtų jums pavažiuoti į Colorado, ant kalnų, kur oras sausas ir sveikas", sako daktaras. "Tada tiktai galėtumei visai išgyti."

Užteko to. Adomas dabar suprato, kad jam prisieina kovot su džiova. Tačiau jis nenuleidžia rankų, vilties gyvenimui ir būt laimingui nenustoją.

Laiškų iš Lietuvos Adomui nestoka. Jisai žino, kas atsitiko su Maryte. Bet tai nesvarbu. "Jinai visiems gera... et, bile tik jis mirė!..."

XIV.

one du metai vėl praėjo. Nerunų sodžius vėl pilnas gėrytų; Adomas Kepinis sugrįžo iš Amerikos. Bet šiuo sykiu

gyti arba pamiegoti tas kelias valandas. Dežuruojantis užsimanęs, kad kareivinės būtų švarios, kelia iš miego tą, kuris jam patinka, ir spiria dirbti.

Tokiuose aplinkybėse daug kareivių serga nuo peršalimo, batai kojas nutrina (nes netikę ir sunkūs), gimnastikas bedarydami susitrenkia galvą arba ir vidurius. Jei kareivis susirgęs kreipiasi pas gydytoją pagalbos į pulko ligoninę, tai gydyt. pagalbos neduoda. Jei kareivis skundžiasi, kad jam vidurius, galvą ar krutinę skauda, tai gydytojas visai nežiuri ir parašo "sveikas". Jei kam yra iš viršaus žaizda ir sulig jo nuomonės nedidelė, parašo "pagelba". Tik tuomet paliuosuoja nuo darbo arba įrašo į ligoninę, kuomet jau mato, kad ligonis visai negali eiti arba jau koky ar rankų nevaldo. Visi kareiviai piktnasina tokio gydytojo-rakalio pasielgimais.

O jeigu gydytojas kurį pripažįsta sveiku, nors tas ir serga, tai karininkai dar uždeda bausmę. Duoda po 2 val. po šautuvu arba po 2 dienas be eilės visokiems darbams. O bausmių ir taip begalybės. Mažiausias prasiškaltimas, mažiausias apsirikimas kuo aštriais baus-

džiamas, taip kad nuo to mės labai sunku išsiskirti nes nė pamanyti dar spėjai, o jau gird: "Pamiršai 2 val."

Kareiviai labai nepatinka kinti tokiu gyvenimu. Vėliau labai piktnasina, ir visus šininkų įsakymus nenori pildyti. Žinoma, atsiranda tokių buožų suimkų, kurių giria, buk tai tas gerai gėnes, girdi, jei mus nepaspaity, tai senai mūs tėvų butų pavergt. Kiti labai susipratę kareiviai kalba: "1920 metų neapsieisi. Turės uždaiuoti kareivių kanuolės, tai tuomet mes smaugs mūs daugiau visokio budėliai."

"Kareivių Tiesa"

Aš neapkenčiu mūšio. Nėra jokio kito dailio, kuris taip sunkiai doguot dvasią. Jie yra gamtos kopy urvai. Jie yra suaugę nuo išnykimo mirtis. Gyvenimas, kuris randa vietą, yra žalioje žolelėje, yra dar vertesnis, negu visa kita mirtis.

H. D. Thoreau

Mes niekuomet nespaimei taip laimingi, nei nelaimingi, kaip mes patys įsivaizdiname.

La Rochefoucauld

parvažiavo tykiai, tikta vieniems kiams teduodamas žinot.

Visi kalba, kad Adomas ir pinigai čiai parsivežė, sako, daugiau kaip trisdešimt rublių. Tikta visi stebisi, kad Adomas ir pusės nebėliko. "Amerika ne vieną žmogų pus nuvarė", linguodami galvas šneka klermiečiai. "Kaip ažuolas vyras buvo, tai dabar jis panašus, išbalęs, kaip drovė."

O tos kūmutės, kad jau plepa, tai pa. "Marytė skiauturė vėl stafo. Jau kis jos parvažiavo. Kad šoksim, tai jisim vestuvėse..."

Bet tikrieji Adomo ateities planai niekam nežinomi. Jis pats dar neįsprendęs jų. Senai jis galvą suka, ką čia padaryt. Sveikata geryn neina. "Apsišviesinti tikta galvą užkarsiu merginai", jis vienien kalba. "Būtų daug geriau, jeigu leisčiau Napalui apsisvert. Aš gi su savo skatikalais pagalbečiau jam skolas išmokėti. Ir gyventų sau... Žinoma, jis vestų Marytę..."

Bet skubintis su šiuo planu Adomas gi nesiskubina. Nes vis dar galutinai nepameta vilties pasveikti ir atsiekti savai senai užsibrėžta tikslą.

Zinia apie Adomo sugrįžimą Marytė nepralinksmino. Priešingai, jos krūtinė dar didesnis kerštas užsiliepsnojo. "Nuo šiuo išplėšysiu akis tam niekšui", Marytė sukandus dantis kalbėjo. "Suvylė jis ne du sykiu, bet dabar atkeršysiu jam. Tai negalima leist, kad toksai niekas gyvenimui juokus daryt iš merginos gyvenimo suėdęs. Išsisuko iš jų nagų, bet aš... aš... paleisiu!"

Surinkus visas savo spēkas, deguot pagieža ir troškimu atkeršyti tam, kurį suėdė jos gyvenimą, Marytė eina pas Karolius. Nus kūdikystės dieny jinai nebūvavus Kepinių kieme, nors jau kelinti metai, kaip ji trokšta ne tiktai aplankyti, bet būt jo savininke.

Seklyčios dury atdaros. Adomas tiknikniaubės ant stalo, rankomis galva sustūmęs, paskendęs mintyse, rodo, ir kvėpuot užmiršo.

Marytė atsistoja tarp durų ir žiūri Adomą. Štai jis, jos mirtinas priešas, žiūri! Marytė visa dreba, o jos veidai teirausta, tai mėlynuoja. "Galop tu, jūdie, šiau, paklijuvai į mano rankas!" sukandantis sušnibždėjo Marytė. Bet Adomas neišgirdo. Kaip suakmenėjęs... Dar kart Marytė pritraukė pilnus plaučius orą, sugniauzė kumščius ir, kaip liutas ant rovo aukos, metėsi prie Adomo. Bet pirmą "ingsnį pažengė, garsas nuo gėrytų atsimitė j Adomo ausis ir "išbadino" Staiga jis pakėlė galvą ir pamatė Marytę. "O Marytė! Sveika gyva!" Adomas sistojo ir ištiesė jai savo ranką. (Toliau bus)

Didžiojo New Yorko žinios

MASPETH, N. Y.

IF ADPLS. 55 Kp. Susirinkimo.

25 d. balandžio įvyko 55 kuopos susirinkimas. Iš kuopos valdybos raportų matyti, kad veikimas eina gerai. Priėjus prie laisvų skaitymo, pasirodė ir ADPLS. sekretoriaus d. R. Mizaros laiškas, kuriame ragina kuopas aukuoti "Laisvės" bylos vedimui, kad apsigynus nuo Romos trusto agentų, priešakyje su kun. Petkum. Apsvarstius šitą dalyką, kuopa iš išdo paskyrė \$5 ir kuopos nariai ne tik kad patys pasidavė aukuoti, bet ir parinkti aukų pas kitus darbininkus, kad apgynus savo laikraštį nuo užpuoliku.

Toliau buvo skaitytas laiškas nuo Sakalaucko, kuriame jis skundžia kuopos narį A. Pesčių. Kuopa Pesčių laikinai suspendavo ir išrinko komisiją ištirti visą dalyką. Kuomet komisija išduos savo raportą, tai kuopa išneš galutiną nuosprendį.

Susirinkime Buvęs

RIDGEWOOD, N. Y.

IF ALDDL. Kuopos Susirinkimo.

27 d. balandžio įvyko ALDDL. kuopos susirinkimas. Norš kuopa nesėnėi susitvėrė, bet veikime ji neatsilikė nuo senųjų kuopų. Tarpe narių geras sutikimas ir visi darbuojasi del draugijos ir visuomenės labo ir stengiasi, kad kuopa padarius didele ir galingą.

Kuopa nutarė surengti prakalbas tikybiniais klausimais ir prelegentų kviešti d. A. Bimbą. Pakelus klausimą apie "Laisvės" bylą, kurią užvedė Romos trusto agentas kun. Petkus, draugai nutarė iš kuopos išdo aukuoti \$5 ir aukuoju šie draugai: A. Bastis, J. Sirvis ir A. Čičinis—po \$2; S. Alkenis \$1. Po susirinkimo gauta nuo šių draugų: J. Adomėnas, K. Kuržinkaitis ir M. Liepa—po \$2; J. Agurkis \$3; M. Degulienė ir U. Momeniškiūtė—po \$1; M. Paľiokiučė 50c. Viso labo \$23.50. Darbininkai aukuoja kiek kas gali, kad tik apgynus darbininkų laikraštį. Reikalui esant, bus ir daugiau.

A. Čičinis.

Telefonų Kompanija Laimėjo.

New Yorko ir apiečnikų telefonų kompanija jau senai norėjo pakelti mokeskų už vartojimą telefonų, bet miesto valdyba neleidė. Tuomet kompanija kreipėsi teisman ir dabar teisėjas Knox nusprendė, kad kompanija gali pakelti dešimčia nuošimčių mokeskį.

Telefonų kompanijos laimėjimas paskatins ir gazų kompaniją tą patį padaryti, nes ir pastaroji norėjo mokeskį pakelti. Galimas daktas, kad tą patį padarys ir gaztekarių kompanijos, kurios jau senai kovoja už pakėlimą mokeskies.

Sudegė 300 Gatvekarių.

Brooklyne, ant DeKalb Avė, sudegė 300 senų gatvekarių. Kadangi jie buvo seni ir netikę žmonių vežiojimui, tai kompanija norėjo juos išparduoti. Buvo rekomenduota nusipirkti del vasarnamių, bet pirkėjų labai mažai atsirado, nupirko tik apie 20. Dabar jie visi sudegė.

Nauji lėšavo apie pusę milijono dolerių. Kompanija, velkiausiai, nesigali, kad jie sudegė, nes apdrausti buvo nemaža pinigų suma, kurią dabar gaus iš apdraudus kompanijų.

Naujos Rūšies Užpildinėjimai.

Brooklyne prasidėjo naujos rūšies užpildinėjimai. Viena diena pleskai užpuolė du prekinis automobilius ir juos su visomis prekėmis nusivėžė.

Keturi ginkluoti vyrai užpuolė

ant garadžiaus 193 Seventh St., vienas liepė sargui ir darbininkams iškelti rankas augštin, o kiti įšėdo tavorinim automobiliu, vertės \$3,000, kuriame buvo prekių prilioduota vertės \$5,000 ir nuvažiavo. Panašiai pasielgta ir Max Wertheim kompanijoj, 1561 First Ave., kur užpuolė keli plėšikai ir išsivežė tavorinį automobilį, prilioduotą \$5,000 vertės prekių.

Pieniė Bonka Stipresnė už Galvą.

Tūlas Patrick Casey, 58 metų amžiaus, gyvenąs 137 E. 117th gatvės, norėjo išbandyti kas stipresnis—jo draugo Joseph Early, 49 metų amžiaus, galva ar pieniė bonka. Pasekmės buvo tokios, kad bonka nesuprogo, o draugo galva susprogo ir tas turėjo nusikraustyti pas Abraomą.

Dabar Patrick Casey kaltinamas žmogžudystėje. Bet jis jau žino, kad bonka stipresnė už galvą.

Nauja Subway Bus Atidaryta.

Tarpe New Yorko ir Brooklyno, tuojaus bus atidarytas naujas tunelis (subway). Jis eis nuo 14 gatvės apačia East Upės į Brooklyną North puse ir išeis į Bushwick Ave. Dabar inspektoriai apžiūrinėja tunelį ir kaip greit jie užbaigs savo darbą, taip greit bus atidarytas tunelis del pasażierių.

Iš Lietuvos Liaudies Namų Bendrovės Susirinkimo.

28 d. balandžio laikytame Board Direktorių susirinkime buvo perleista keletas tarimų, kuriuos reikalinga pranešti visuomenei. Nuo 28 d. balandžio pradės eiti ir stubas pardavinėti šerūs tam tikri žmonės ir bus jiems išduota paliudijimai su Bendrovės antspauda. Žmogus, kuris perka šerų, turi reikalauti paliudijimo, kurį pardavėjas turės parodyti.

Antras, tai buvo plačiai kalbama apie praėjusias prakalbas, kurios įvyko kunigo Pauliuko sveitainėje ir kuriose L. Griktas sukėlė nesmagumų. Tapo nutarta pasiųsti kunigui Pauliukui atsprasymo laiškas, nes L.L.N.B. nemana, kad taip atsitiks ir jokių būdu nesūlinka su L. Griktu išsireikškimais ir šita Bendrovė kviečia žmones į vienybę, o ne kad kokis žmogus, gavęs progą, užgaudinėtų jam nepatinkamas partijas arba ypatas. L.L.N.B. atsprasau ty visu, kurie buvo įžeisti kalbėtojo L. Griktu. Daugiau tokių atsitikimų nebus.

Koresp. J. S.

Nuo Red. — "Laisvėje" nieko nebuvo rašyta apie tas prakalbas ir redakcija nežino, kaip pil. L. Griktas pasielgė. Eina gandai, kad pil. L. Griktas kritikavęs dvasiškį. Ir jeigu Lietuvos Liaudies Namų Bendrovės direktoriai protestuoja prieš Griktą tik už kunigų kritikavimą ir atsprasinėja kunigus, tai mums visgi direktorių pasielgimas išrodo keistu.

Ima Nagan Pypkorius.

Brooklyno policija pradėjo darbuotis su pypkoriais. Tik viena diena ir vienoje vietoje, palei miesto valdybos namų požeminę stotį, sureštavo virš 60 žmonių už rūkymą. Mat, ant elevatorio ir subway stočių uždrausta rūkyti, bet pypkoriai nepaiso, tai dabar juos ir areštuoja.

Namų Savininkai Negali Eiti į Ištuotus Kambarius.

Brooklyne, ant Lee gatvės teisme, buvo nagrinėjama įdomi byla. Tūlas namų savininkas sumanė į visą namą įvesti elektrą. Bet vienas gyventojų pasipriešino, neleidė į savo kambarius atsistieyti darbininkų. Kadangi gyventojas užslypė geruoju neleistį darbi-

ninkų, tai namų savininkas apskundė jį teisman. Teisėjas pripažino, kad nuomininkas pilną teisę turi neleistį į savo kambarius pašalinių žmonių ir net namų savininkas, be nuomininko leidimo, neturi teisės eiti į ištuotus kambarius.

Nesurado Panašaus Kraujo.

New Yorko ligoninėje randasi aštuoniolikos mėnesių kūdikis, kurio gyvasties išgelbėjimui reikalinga įleisti kito žmogaus kraujo. Bet daktarai sako, kad kūdikis turės mirti, nes iš šimto pasiuliusių savo kraują, nesurasta panašaus kraujo, kokį turi kūdikis. Iš tos priežasties kūdikis turės mirti.

Nukirptaplaukė Gausianti nuo 10 iki 20 Metų.

Teisėjas jau paleido prisiekdintuosius teisėjus ir dabar turės išnešti nukirptaplaukė ir jos vyrui nuosprendį. Laikraščiai tvirtina, kad ji ir jis gausią didžiausią bausmę, kokią teisėjas tik gali duoti, tai nuo 10 iki 20 metų kalėjimo.

Prisiekdintieji teisėjai prašė teisėją, kad jis pasirūpintų išreikalauti iš valdžios policijai, sugavusiai banditę, dovanų.

16 Metų Automobilių Vagis.

Brooklyne tapo suareštuotas Joseph Dann, 16 metų vaikišias, kuris buvo pavogęs tūlo Kaplano automobilių ir juomi važinėjosi.

Paprastai, dabar New Yorko ir Brooklyne daugiausiai kriminalistų yra panašaus amžiaus vaikėzų.

Neatsargumo Aukos.

S. Kozakovas su savo žmona gyvena po No. 66 Hester St. Jis buvo 55 metų amžiaus, o ji —52, abu išėiviai iš Rusijos, ir abudu rasti negyvi, gazais nusinuodiję. Kozakovas gulėjo lovoje, jo moteris ant grindų. Atrastas puodas su vandeniu ant gazų, bet gazai užgesė. Matomai, užkaitė puodą ir vanduo užviręs užgesino gazus.

Taipgi klėtkoje buvo ir papugas pastipęs.

Juozas Kamarauskas, lietuvis ristikas, išvažiuoja į Canadą persiimti su Canados drūtuojiomis. Iš ten važiuos į Californiją. Kaip jam ten seksis, sužinosime vėliau.

Kūdikis Įmestas Vandeni.

Brooklyne, palei 76 gatvę, rastas 2 dienių kūdikis įmestas vandeni. Prie kūdikio prišta plyta. Daktarai pripažino, kad kūdikis buvo įmestas vandeni gyvas, tai yra, nuskandintas.

Tel. Stagg 9448
Tel. Stagg 1750

PETRAS MACYS YELLOW TAXI

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
OFISAS
Ant Graham Avenue
Prie pat Grand St.
Brooklyn, N. Y.

GALŲ GALE

SOCIALĖ REVOLIUCIJA—"ŽMOGUS IR MASES"

Parasytas už kalėjimo sienų per ERNST TOLLER šitas veikalas kelia Amerikos susipratimą. Tai yra pirmutinis veikalas šios rūšies, pagamintas Amerikoje. Didžiausi darbininkų klasės bruzdėjimai, revoliucija ir jos periodas bus parodyta juma. Veikalas yra rodomas
GARRICK THEATRE, 65 W. 35th ST., NEW YORK, Pradžia 8-30 val. vakare. Ketvergais ir subatomis rodoma po pietų nuo 2:30, Išanga nuo \$1.10 ir augščiau.
Tel. Fitzroy 1522

Dabar policija deda pastangų surasti kaltininkus ar kaltininką papildytos žmogžudystės.

VIETINIAI PRANESIMAI

MASPETH. — LMPS. 91 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks utarinke, 6 gegužės (May), National Hall, Clinton Ave. ir kamps Willow. Pradžia 8 val. vakare. Visos narės susirinkite laiku turime daug reikalų. Taipgi atsiveskite ir naujų narių. Org. U. Mameniškiūtė.

BROOKLYN, N. Y. — Šiuomi pranešu visiems, jog aš atidariau lietuvišką užėigą ir Lunch Room po numeriu 166 Union Ave., kamps Ainslie St., Brooklyn, N. Y. Kviečiu visus atsilankyti.

Jonas Jurevičius.
(106—108)

LIETUVIŠKA BARZDA-SKUTYKLA

Lietuviai ir lietuvaitės, katrie mylite daliai sudabinti plaukus ir pagrazinti veidą, malonkite atsilankyti į mano barzdasutyklą. Plaukus kerpame pagal kiekvienos ypatos reikalavimą, patarnaujame kaip galima mandagiai. Malonkita atsilankyti ir persitinkinti mūsų darbu busite užganėdinti. Kainos prieinamos.

Kazys Degutis, Savininkas, 131 Grand St., kamps Berry St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Greenpoint 6611.

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieškau savo brolio Pranciškaus Paulausko, karės metu jis gyveno Jackson, Mich., o dabar nežinau kur. Iš Lietuvos paeina, šiaulų apskrėcio, Papilės vals., Gamėnų kaimo. Jo paties meldžiu atsiskausti, arba žinančių apie jį pranešti, už ką busiu labai dėkingas.

Vincas Paulauskas
R. 5 Box 47, Centralia, Ill.
(106—107)

PARDAVIMAI

Parsiduoda dviejų augstų namas, yra 8 kambariai, krautuovė, 4 lotai ir garadžius. Kaina prieinama.
S. Palowich
88 Crystal St., N. Arlington, N. J.
(102—107)

FARMOS.

Gerbiami tautiečiai, jeigu norite pirkti gerą namą ar gerą farmą, tai meldžiame ateiti į mūsų ofisą po No. 518 Main St., o mes jums turime toki namą, kokio jus reikalavate. Jeigu neturėsim, tai mes tuojau jusims kokio jus norėsite. Taipgi jei norite įsigyti gerą farmą, tai kreipkitės pas mus, nes mes turime ant pardavimo visokių farmų—gyvulių, paukščių ir tabako farmų. Comecticut valstijoje, apie Hartford, daugiausia augina tabaką. Didžiama fermerių yra lietuviai ir turtiniai. Pirk farmą Conn. valstijoje, lietuvių kolonijoj, kur žemė derlinga ir tu liksi turtingas. Iš toliau klauskit informacijų laišku, o mes suteiksime atsakymą kiekvienam.
Mat Svilpa ir J. Nikzentaitis (Nixon)
Real Estate Agents
518 Main St., Hartford, Conn.
Tel. 2—6518
(90—118)

Parsiduoda buėnė ir grosernė labai gerų vietoj ir biznis išdirbtas per daugelį metų. Priežastis pardavimo—savininkas išvažiuoja Lietuvos. Atsilaukite greitai.
Peter Rokas
152 Livingston St., Elizabeth, N. J.
(106—109)

Parsiduoda trijų augstų murinis namas su visais įtaisymais ir krautuovė. Murinis garadžius del dviejų karų, šale namo du lotai prie didelio kelio. Kaina labai pigi. Kreipkitės: John Dzikas
177 Ridge Road, N. Arlington, N.J.
(102—107)

Parsiduoda kėndžių štoras, geras biznis, prie štoro yra 2 kambariai. Parsiduoda už \$1,250. Atsilaukite po No. 28 Meserole St., Brooklyn, N.Y.
(102—107)

Parsiduoda grosernė ir delikatesen štoras. Vieta apgyventa lietuviams. Biznis geras. 153 Hope St., tarpe Keap St. ir Union Ave., Brooklyn, N. Y.
(10—107)

JEIGU NORITE KAD JŪS BIZNIS AUGTŲ, TAI GARSINKITĖS "LAISVĖJE".

Brooklyn LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ISTAIGA.
Salės del Ballų, Koncertų, Baudietų, Vestuvių, Susirinkimų ir t.t. Puikus stėičius su naujaisiais įtaisymais. Keturiuos bolų alleja.
KAINOS PRIEINAMOS.
949—959 Willoughby Ave.
Tel. 3842 Stagg.

DIDZIAUSIS VEIKALAS APIE

Verta parent brolius darbininkus: ju cigara labai geri. Agentai visuose miestuose gali užsidirbti extra pinigų ir parent darbininkų literaturą.

Parsiduoda dviejų šeimynų murinis namas. Jarda yra dirbtuvė. Kaina \$8,500.

Parsiduoda 6 šeimynų murinis namas po 4 kambarius, maudynės, pečiai, boileriai ir kiti įtaisymai. Randos neša \$1,700 į metus. Kaina — \$12,900.

B. A. ZINIS
499 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel. Stagg 3929
(106—111)

REIKALINGA

Reikalingas geras kriaučius prie kotų siuvimo ir šiaip viso kostumieriško darbo. Darbą turi būti gerai patyręs. Mokestis nuo \$35 iki \$45 į savaitę. Atsilaukite greitai.
W. Matusėvič
200 E. Main St., Plymouth, Pa.
(106—110)

Ar žinot, Kur Galima Gardžiausiai Pavalgyt Brooklyne?
Nagi Lietuviškoj Valgykloj

LORIMER RESTAURANT

417 LORIMER ST.
BROOKLYN, N. Y.
"LAISVĖS" NAME

Kas pavalgo pas mus syki, pasilieka mūsų kostumieria ant visados
A. VELICKA ir J. SUTKUS
Savininkai.

Phone Cypress 3980

OSVALDAS KIBURIS
Užlaiko Puikiausią UŽEIGĄ

Gaminam geriausius užkandžius, todėl kiekvienam lietuviui yra patogi vieta užėjimui. Atvažiuavusieji į East New York, niekuomet neužmirškite atsilankyti pas OSVALDĄ KIBURĮ
858 Glenmore Avenue
Brooklyn, N. Y.
(East New York)

LIETUVIŠKAS RESTORANAS

Gaminame skaniausius lietuviškus ir amerikoniškus valgius.

KAINOS NEDIDELĖS, PATARNAVIMAS MANDAGUS

Kviečiame atsilankyti ir persitinkinti.

J. Mernikas ir O. Šimaitienė

150 NORTH 4TH STR.
Kampas Bedford Ave.
Brooklyn, N. Y.

Inteligentui Darbininkui

Kaipu supratyti vyrat, už tai rėko Naujokų Cigarus, kad pačią brolių Jono ir Petro Naujokų rankom yra sumaniali padaryti ir geriausio tabako, gražiai daga, malonus rukti ir dumas puikial kvepia. Draugai Laisviečiai, kurie dar ty cigaru nežinot, tad visur lietuviškose užėigose, Restauracijose, Klubuose ir štorelinuose reikalaukite ir rūkykite visuose miestuose.

JONO—JOHN'S CIGAR arba Petro Naujoko po 10 centų cigara, o rūkant džiaugsitės, kad rukai gerą cigarą Vytauto (Extra po 15c). Tėmyk vardą ir paveiklą ant bakso.

Imant baksois atsieina daug pinigų. Cigarus išsuntia per pašta į kitus miestus privatikali ir biznieriama. Adresas:

NAUJOKŲ CIGARŲ DIRBTUVĖ
221 DIVISION AVENUE
BROOKLYN, N. Y.

Verta parent brolius darbininkus: ju cigara labai geri. Agentai visuose miestuose gali užsidirbti extra pinigų ir parent darbininkų literaturą.

Telephone Stagg 3523.

Jeji nori, kad paveikslas jums ir kitiems patiktų, tai ateik pas mane nusifotografuoti.

RAPOLAS KRUCAS FOTOGRAFAS
499 GRAND STREET,
Kampas Union Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Telephone: Greenpoint 2851.

J. LEVANDASKAS GRABORIUS

272 BERRY STREET
BROOKLYN, N. Y.

Tel. Greenpoint 6811

DR. A. PETRIKA
LIETUVIS DENTISTAS
229 Bedford Ave.
Kamp. No. 4th St.
BROOKLYN N. Y.
X-Spindulių Diagnostika Valandos
Nuo 10 val. ryto iki 11 val.
Nuo 2 po piet iki 8 val. vak.

PROGA DEL VISU

Įsigykite sau namą per mūsų prirodymą, visomet gausite geriau, kaip kitur, nepaisant kokioj daly miesto, nes mes sušitame didžiausiom kompanijom Turime namų pardavimui visose dalyse mieste. Taipgi mes pardavime ukes ir lotus, netiesiog kokioj valstijoj surisime met. Sutalomome visus dokumentus ant namų, tikriname per mus, tikriname Title Guarantees Kompanija kolonizacijas, Pardavime visokius biuzius visose dalyse mieste. Norisi pagyti biznį, kreipkitės pas mus. Daroms sutarimams namų statyme ir demant mortgedžius ant namų su geriausiu patarnavimu. Savo pirkimams teikiame visokius patarnimus valtal.

A. M. Balchunas ir P. Molones
REALTY COMPANY & NOTARY PUBLIC
Main Office 465 LORIMER STREET
Telephone Stagg 6533
Branch Office: 131 GRAND STREET
Ofiso valandos: nuo 8:30 ryta iki vėlai vakara Tel. Greenpoint 6611.

Telephone Main 9758.

PIRKITE NAMUS

Turime ant pardavimo daug namų ir lotų visokių ir visur. Taipgi parduodame visokius biuznius ir automobilius. Ofisas atdaras nuo anksti ryto iki vėlai vakaro.

Paul J. Kyrius
Real Estate Broker
ir Automobilių Agentas
4 TEN EYCK STREET
BROOKLYN, N. Y.

LIETUVIS FOTOGRAFAS
IR MALIORIUS
Nufotografuoja ir numalevoja visokius paveikslus įvairiomis spalvomis. Atnaujina senus ir krajavus ir sudaro amerikoniškais. Darbą atlieka gerai ir pigiai.
Kreipkitės šiuo adresu: JONAS STOKES
173 Bridge St., C. Brooklyn, N. Y.

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS

Turiu 14 metų praktikos pardavimo nuosavybę, nes esu pildavęs už kelis milijonus vertės. Gabiausiai lietuvis agentas Brooklyne, esu išlaikęs 3 egzamenus. Per mokala, gabumą išlaikau kaimi.

Kas pas mus atėina, gausa tai, ko nori pirkėti, budavoti arba parduoti. Visus apgrūpanus teisiškai. Turim ant pardavimo keturiasdešimties apie 5 tūkst. kvadratų Brooklyne, Bushwick, East New York, Greenpoint, Manhattan, Flatbush, Canarsie, peth, Arlington Section, Cypress Hill, East New York, Woodhaven, Richmond Hill, Oram Park, Jamaica, Hallens, Queens ir Floral Park.

Taipgi turime ant pardavimo visokių farmų. Parduodam naujus, modernius mažiuosius namus, \$200.00. Parduodame namus, krantures, dirbtuves, kambarius ir t.t. ves, kambarius ir t.t.

Pardavome Real Estate dokumentus su palindėjimu Notary Public. Įsisiuriname nue ugnies ir gyvasties. Skoliname pinigų ant 1-2 mortgdžiu.

B. A. ZINIS REALTY CO. and BUILDERS
OFISAI:
499 Grand St., Cor. Union Ave., Brooklyn, N.Y.
420 Lorimer St., Brooklyn, N. Y. Telephone Stagg 6533
20 Oceanview Ave., Jamaica, L. I. Telephone Jamaica 4477
468 Fulton St., Cor., 168 St., Jamaica, L. I. Tel. 7844 Jamaica